

Лабораторна робота № 4
Тестування зручності
використання

Мета лабораторної роботи

Отримання базових теоретичних та практичних навичок в визначенні, застосуванні тестування зручності використання та складанні простого контрольного списку.

Теоретичний матеріал

Тестування зручності використання (*usability testing*) – метод тестування, спрямований на встановлення ступеня зручності використання, здатності до навчання користувача, зрозумілості та привабливості для користувачів розроблювального продукту в контексті заданих умов.

Теоретичний матеріал

Тестування зручності користування дає оцінку рівня зручності використання програми за наступними пунктами:

- **продуктивність, ефективність (efficiency)** – скільки часу та кроків знадобиться користувачеві для завершення основних завдань програми;
- **правильність (accuracy)** – скільки помилок зробив користувач під час роботи з додатком?;
- **активізація в пам'яті (recall)** – як багато користувач пам'ятає про роботу програми після припинення роботи з нею на тривалий період часу?;
- **емоційна реакція (emotional response)** – як користувач себе відчуває після завершення завдання.

Теоретичний матеріал

Важливо звертати увагу на:

- простоту використання сайту або інтерфейсу;
- ефективність використання;
- запам'ятовуваність;
- помилки, їх кількість та серйозність;
- задоволення користувача (суб'єктивне).

Правильне уявлення про тестування зручності використання та застосування в роботі приходить з досвідом та знаннями структури проєкту, а також вимог до проєкту.

Також слід звернути увагу на те, що саме підлягає тестуванню:

- вебдодаток;
- мобільний додаток;
- десктоп-додаток.

Теоретичний матеріал

У кожного з видів додатків можуть бути різні цілі, використовувані ресурси, оточення, ступінь досвіду користувача та багато іншого.

Інтернет-магазин:

Мета – користувачі повинні багаторазово користуватися сайтом, весь цикл повинен бути простий, містити якомога менше кроків, інтерфейс повинен бути інтуїтивно зрозумілий для будь-якого користувача.

Критично важливо перевірити простоту використання (основного функціоналу) та зрозумілість використання інтерфейсу без додаткового вивчення яких-небудь документів або правил використання.

Теоретичний матеріал

Вебдодаток для формування бухгалтерських звітів:

Мета – користувач повинен мати можливість скласти звіти з усіма можливими даними, що зберігаються в БД в різній послідовності за певний період часу.

Не так важлива простота використання **як** функціональні можливості та правильність даних, тобто скоріше всього в складній системі працюватимуть користувачі, які заздалегідь навчені всім можливим алгоритмам роботи та знають, де й що натискати.

Завдання до лабораторної роботи №4

1. Ознайомитися з матеріалом лекції «Тестування зручності використання».
2. Завантажити файл «Чек-лист Usability.xlsx», що знаходиться на головній сторінці дисципліни в системі Мудл у розділі «Лабораторні роботи».
3. Вказати прізвище та ім'я власника у назві чек-листа.
4. Уважно ознайомитись з усіма пунктами завантаженого чек-листа. Додати мінімум 5-7 пунктів до існуючих пунктів чек-листа, не повторюючись з вже існуючими, та відмітити їх будь-яким кольором.

Завдання до лабораторної роботи №4

5. Провести тестування зручності використання обраного у Лабораторній роботі №3 сайту, перевіривши всі пункти чек-листа мінімум в трьох браузерах останніх або передостанніх версій (Google Chrome, Firefox, Edge, Opera або інші). Вказати назву та версію браузерів.

Зверніть увагу! Обраний сайт повинен реально існувати і функціонувати. Сайти з доменом «ru» прийматись не будуть, оскільки використання подібних інтернет-ресурсів заблоковано в Україні на рівні законодавства.

6. Результат перевірки відзначити «Passed/Failed». Для «Failed» вказати в примітці або нотатках посилання на файл зі скріншотом баг-репорту (для одного багу), розробленого у системі відслідковування помилок Mantis Bug Tracker. **Для всіх інших багів** вказати примітки з темою бага (за принципом Що? Де? Коли?).

Завдання до лабораторної роботи №4

7. У відповіді до завдання в Мудлі прикріпити:
 - пройдений та повністю заповнений чек-лист;
 - скріншоти всіх файлів створеного баг-репорту.
8. Опрацювати контрольні питання.

Оцінювання лабораторної роботи №3

1. Максимальна кількість балів за роботу - 50:

- чек-лист до 25 балів;
- баг-репорт до 25 балів.

2. Оцінювання чек-листа відбуватиметься за критеріями, що наведені у файлі *«Критерії оцінки чек-листів.xlsx»*, баг-репорту – *«Критерії оцінювання баг репортів.xlsx»*, що наведені на сторінці дисципліни в Мудлі у розділі «Лабораторні роботи» .

3. За невідповідність кожному з критеріїв буде зніматись певна кількість балів.

4. У разі надсилання «чужої» роботи (тобто роботи з ознаками плагіату) бали не нараховуються взагалі.

Контрольні питання

1. Що відносять до дефектів зручності використання? Навести приклади та обґрунтувати відповідь.

2. За яким принципом були додані нові пункти до чек-листа? Обґрунтувати важливість нових пунктів при тестуванні обраного сайту.

3. Якого принципу необхідно дотримуватися при поліпшенні зручності користування?

4. Які основні пункти та стовпці повинен містити контрольний список з тестування зручності використання (usability testing)?

5. Обґрунтувати важливість тестування зручності використання.

Додаткові джерела інформації

1. What is Usability Testing? Software UX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.guru99.com/usability-testing-tutorial.html>.
2. Як і навіщо тестувати юзабіліті сайту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://training.gatestlab.com/blog/technical-articles/how-and-why-usability-testing/>.
3. Дружній інтерфейс: як зробити дизайн сайту зручним [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pbb.lviv.ua/statti-i-novyny/statti-shchodostvorennia-saitu/jak-zrobyty-dyzayn-saytu-zruchnym/>.
4. Top 14 Usability Testing Methods [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.plerdy.com/blog/top-14-usability-testing-methods/>.
5. Як покращити юзабіліті сайту? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://web-systems.solutions/blog/jak-pokrashhyty-yuzabiliti-sajtu/>.
6. Юзабіліті сайту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://webtune.com.ua/statti/web-rozrobka/yuzabiliti-sajtu/>.
7. The different types of usability testing methods for your projects [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.hotjar.com/usability-testing/methods/>.
8. Checklist – чудовий помічник для QA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://qagroup.com.ua/publications/checklist-chudovyj-pomichnyk-dlia-qa/>.